

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA BUDAPESTA, VII, ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

„Fie ca anul 1916 să ne aducă pace!“

— Toasturile ridicate de împăratul Wilhelm și regele Bulgariei —

Berlin, 21 Ianuarie. — Agenția de știri Wolff anunță că la banchetul din Niș, ce s'a dat cu ocazia întâlnirii împăratului Germaniei cu suveranul Bulgariei, acesta din urmă a ridicat următorul toast în sănătatea împăratului Wilhelm:

— Majestătel de o importanță cu totul specială este ziua de azi. Acum 215 ani, marele străbun al Majestății Voastre, Frederic I. și-a pus pe frunte coroana de împărat al Prusiei. La 18 Ianuarie 1871 s'a constituit noua împărăție germană sub conducerea puternică a Prusiei. Împăratul Wilhelm I. s'a proclamat în Versaille împărat al Germaniei. La 18 Ianuarie 1916 străbate nepotul său această țară, după ce puterea sa a dobândit victoria. În numele armatei și poporului meu, vă exprim bucuria mea pentru înalta onoare a vizitei ce ne-ați făcut-o. Zic un bun sosit împăratului Germaniei în orașul de naștere al lui Constantin cel Mare. Ridic paharul meu în sănătatea Majestății Voastre, a puternicului și scumpului meu aliat, cu dorința ca anul 1916 să ne aducă printr-o pace tainică roadele sante ale biruștelor noastre.

Împăratul Wilhelm a răspuns regelui Ferdinand cu următorul toast:

— Maj. Voastră a binevoit să arate importanța specială a zilei de astăzi în legătură cu trei

epoce însemnate ce concordă cu această zi. Pentru a doua oară, din grația lui Dumnezeu sărbătorește această zi pe câmpul de luptă al acestui pământ istoric. Prin vitejia bulgară a fost dobândită o bucată admirabilă de țară. Primit de rege în mijlocul trupelor lui viteze, onorat de Maj. Voastră cu 'n ordin înalt și mai ales prin denumirea mea de șef al regimentului 12 de infanterie din Balcan — Maj. Voastră mi-a făcut parte de o sărbătoare, cum nici nu mi-am putut-o închipui mai frumoasă. Ziua de azi mi-a adus realizarea unei dorinți de mult nutrite. Provoacat de dușmanii cari priveau cu ochi răi înflorirea Germaniei și Austro-Ungariei — și punând în joc dezvoltarea culturală a Europei întregi, — numai pentru a lovi în aliata noastră devotată — noi am stat în lupte grele — cari s'au întins și mai departe, când Turcia amenințată de aceiaș dușmani — s'a alăturat de noi. Și atunci înțelepciunea Maj. Voastre a văzut sosit ceasul pentru Bulgaria de a și afirma drepturile ei juste și vechi și să croiască drumul vitezei țării pentru un viitor glorios. Într-o devotată frăție de arme cu aliații a început mersul victorios strălucit al Majestății Voastre.

Împăratul și-a încheiat toastul bând în sănătatea regelui și pentru viitorul Bulgariei.

Flota anglo-franceză bombardează porturile bulgare: Dedeagats și Portolago

Sofia, 21 Ianuarie. — Agenția telegrafică bulgară anunță oficios:

La 18 Ianuarie la 8 ore dimineață, a apărut în fața portului Dedeagats o escadră dușmană compusă din 24 vapoare de război. La ora 9.42 vapoarele acestea au deschis focul asupra orașului și împrejurimilor. La prânz bombardarea

s'a terminat și vapoarele s'au îndepărtat în largul Mării. Victime omenești nu s'au semnalat. Au fost omorâți 4 cai.

În aceeaș zi, o altă escadră de 16 vapoare dușmane au bombardat de la 8 dimineață până la 1 după amiază Portolagos. După amiază au reluat bombardarea. Apoi s'au retras spre insula Thasos. Nu s'nt de deplins victime omenești.

Prima încăierare la Canalul Suez

Lugano, 21 Ianuarie. — Ziarul italian »Ordine« anunță că s'a produs pri-

ma încăierare între englezi și turci la Canalul de Suez.

Mare consiliu de războiu la Londra — în chestia continuării războiului

Rotterdam, 21 Ianuarie. — Despre marele consiliu de război de la Londra se comunică următoarele:

— Consiliul a luat sfârșit iar ministrii francezi au și plecat la Paris. Scopul principal al acestui consiliu a fost încheierea tratativilor începute la Paris, precum și crearea unei unități depline

în comandamentul armatelor aliate. Au mai fost apoi aduse pe tapet foarte multe chestiuni de ordin general militar și de ale mării, și în fine chestiuni de interes economic și diplomatic. Hotărârile acestui consiliu se țin în secret; se constată numai atât, că s'a ajuns la un acord perfect în ce privește continuarea războiului.

Suspendarea consulatelor munteneșene în statele Ententei

Berlin, 21 Ianuarie. — »Kreuzzeitung« află din Zurich: Guvernul munteneșean, îndată după încheierea păcii cu Austria-Ungaria, va încredința Ambasadei și consulatelor spaniole cu apăra-

rea intereselor munteneșene în Italia, și Franța. Consulatele munteneșene în Italia și în celelalte state ale Ententei vor fi suspendate.

DIN ROMÂNIA

Opoziția vrea să iasă din parlament

Ziarele budapestane publică o telegramă din București după care opoziția de sub șefia d-lor Take Ionescu și Nec. Filipescu a decis să iasă din parlament și să înceapă o campanie extraparlamentară contra guvernului și contra regelui.

Publicăm această știre cu rezervă, și așteptăm sosirea ziarelor din București — care să ne confirme această versiune.

Deputatul Vintilă I. Brătianu (fratele prim ministrului) despre frământările politice din România

În ultimul număr al revistei »Democrația« publicată de Cercul de studii al partidului național liberal, găsim un important articol al d-lui Vintilă I. Brătianu.

Ultima sesiune parlamentară, constată d. Brătianu, s'a deschis în mijlocul războiului mondial și principala preocupare a tuturor trebuie să fie cercetarea situațiunii create țării, românești de evenimentele din afară.

D. Brătianu cercetează apoi înțiruirea evenimentelor externe asupra vieții publice interne din România, trage unele învățăminte pentru viitor.

Este operă mai utilă de cât aceea de a pune în lumină lipsurile și slăbiciunile organizmului politic român, cercetându-le cauzele și arătând îndrumările pentru viitor?...

D. Brătianu face în primul rând o constatare: repezițiunea cu care s'a întins conflictul general, a surprins și la România, ca în toată lumea, opinia publică sufletește nepregătită. Se puneau pe neașteptate chestiuni vitale pentru România și a căror rezolvare nu se putea prevedea de cât într-un viitor îndepărtat.

Un prim act, pe care d. Brătianu îl socotește ca unul din cele mai însemnate din viața Statului român modern, — Consiliul de Coroană, a venit să liniștească în parte emoțiunea opiniei publice, dovedind că poate avea încredere în buna judecată a conducătorilor țării.

Iușeala cu care s'au desfășurat primele faze ale războiului au emoționat și au îngrijorat opinia publică română. În urmă ea s'a liniștit. De ce? se întreabă d. Brătianu. Cu toate excitațiile unei propagande prin scris și cuvânt, cu toate îndemnaurile anarhice, conștiința națională a țării, tot atât de vie, cât înal luminată, a văzut caracterul războiului modern și importanța forțelor în joc, convingându-se de primejdia soluțiilor pripite și de roadele unei politici cumpătate a Statului român.

D. Brătianu arată apoi, pe larg, cum încrederea opiniei publice în guvern a sporit și prin acțiunea dezordonată a adversarilor săi.

D. Brătianu trece apoi în revistă principalele transformări ale acțiunii așa zisă »naționale«, cari, rind pe rind, au însemnat tot stătea greșeli ca: transformarea »Ligei Culturale« într-un instrument de partid, cu ajutorul transilvănenilor

refugiați; înregimentarea părintelui Lucaei și a d-lui Goga în partidele fuziunii conservatoare, indemnurile succesive pentru întărea în acțiune, ficcate urmate de declarații desasperate că »totul e definitiv pierdut...« campania contra armatei și, în sfârșit, manifestația fără precedent dela deschiderea corpurilor legiuitoare.

În toate aceste manifestații, d. Brătianu vede nu numai o complectă inconștientă asupra modului cum trebuiau servite interesele mari ale țării, ci și o probă a unei stări politice îngrijitoare, consecințele unor rele mai depărtate și mai adânci.

Concluzia articolului d-lui Brătianu, o reproducem mai jos, în întregime:

»Vremurile de liniște prin care am trecut până la 1912 ne-au îngăduit să trecem fără prea rele

urmări prin această stare de lincezeală; iar în evenimentele grele prin care trecem dela primul război balcanic până azi am fost ferți până acum ca această amărâta să aibă urmări prea grave. Aceste evenimente par însă a fi numai zorile unei perioade care, ori care ar fi situația noastră, ne va impune o încordare nemai pomenită pentru a apăra interesele mari ale Statului și neamului ce se pun în joc.

»Dându-ne seamă de greșelile trecutului, să știm cel puțin să ne pregălim pentru îndeplinirea sarcinii mari, ce cade asupra noastră, pentru viitor. Din evenimentele și emoțiunile prin care trecem să ieșim oțeliți pentru ziua de mâine, care, ori cât de mare ar fi, va fi mai grea ca ori și când.»

MERSUL RĂZBOIULUI

Italia renunță la acțiunea ei în Balcan

— O telegramă a regelui Muntenegrului către monarhul austro-ungar. — Cum se apără Italia de părăsirea Muntenegrului. — Pesimismul foilor franceze. — Situația în Grecia. — Ce-i cu ofensiva contra Salonicului. — Grele lupte la granița Bucovinei. — Vești de pe frontul francez și turc. —

Tratativele de pace cu Muntenegru n'au început încă. Ele se vor iniția numai după realizarea tehnică a depunerii armelor de către armata muntenegreană. Ziarele Ententei, în frunte cu »Times« din Londra, înfățișează astfel lucrurile, ca și cum monarhia austro-ungară a fost aceea care a oferit întâi Muntenegrenilor un armistițiu. Fapt e că Muntenegrii au cerut în primul rând un armistițiu, dar care s'a refuzat din partea noastră, spre a nu se da vreme lor să se întărească și reculegă. După refuzul acesta al nostru, muntenegrii au venit cu rugămintea de a se începa tratativele de pace.

»Reichspost« din Viena e informat că regele Nichita a înmănat celor doi miniștri muntenegreni cari au cerut dela noi încetarea luptelor — o telegramă, adresată împăratului-rege Francisc Iosif: Regele Muntenegrului a redactat un memoriu detaliat în care arată motivele cari l'au îndemnat să depună armele. Acest memoriu conține grele acuzații aduse Ententei și o apărare contra învinuirii ce-i s'ar putea aduce de trădare.

»Corriere d'Italia« crede că după ocuparea Muntenegrului, Austro-Ungaria va ocupa acum partea de nord a Albaniei care e amicală monarhiei. — Prin înfrângerea Muntenegrului se creează Ententei o nouă problemă în actualul război.

După o știre a Agenției Reuter condițiile capitulării Muntenegrului ar fi, ca Muntenegru să renunțe la muntele Lovcen, va primi în schimb un port la Marea Adriatică, iar Muntenegru va rămâne regat independent.

Întreaga presa franceză consideră ca un eveniment trist capitularea Muntenegrului. Este prima spărtură produsă în frontul Ententei. »Petit Parisien« spune că ceea ce e mai grav e că armata lui Kóvess are acum drumul liber, de a înainta neimpedat și repede în Albania, unde poate nimici resturile armatei sârbești.

»Journal des Debats« face răspunzător pe regele Nichita de noua catastrofa ce amenință pe sârbi în Albania. E lucru fără îndoială, că Austro-Ungaria planuește să înlocuiască pe regele Petru cu regele Nichita pe tronul srb. Cenzura franceză a confiscat ziarul »Journal«, »Petit Parisien« fiindcă au publicat comunicatul

consulului general muntenegrean care motivează capitularea patriei sale.

Regele Nichita a adresat o proclamație națiunii muntenegrene în care accentuează că nu l'a rămas alta decât să aleagă între completa prăbușire sau capitulare.

Continuă să domnească mister asupra ofensivei contra Salonicului. La București au sosit știri din Grecia, că a și început acțiunea puterilor centrale contra trupelor Ententei pe teritoriul grecesc. Operațiunile în preajma Salonicului ar fi început cu un mare foc de artilerie. Ziarele italiene anunță că 12.000 francezi au debacat în portul grec Kavala.

Situația în Atena e normală. Consulul austro-ungar din Corfu a fost iarăși pus în libertate de francezi, cari au debacat acolo. — Prim ministrul srb Pasici și alți miniștri sârbi au sosit la Corfu.

Ziarul parizian »Le Temps« cere ca Ententa să înceapă ofensiva la Salonic, și să nu aștepte până ce puterile centrale vor concentra acolo toate forțele lor.

Pe frontul bucovinean urmează cu înverșunare bătălia reîncepută de ruși.

Iată ce anunță comunicatele oficiale dela 20 Ianuarie despre luptele de pe frontul rusec:

Noua bătălie dela granița basarabeană a crescut în intensitate. Pe lângă atacurile anunțate ieri, cari au fost prăbușite toate în orele de dimineață — trupele noastre brave în frunte cu divizia de honvezi din Budapesta au avut aproape în fiecare ceas până după amiază să respingă asalturi îndărătnice în diferite pozițiuni între Toporonj și Boian. În cursul luptei dușmanul a pătruns de câteva ori în tranșeele noastre, dar mereu a fost alungat într-o încăierare corp la corp, cu grele pierderi — odată printr'un energie contra atac al regimentelor de honvezi 6 și 30. În fața șanțurilor noastre zac cadavrele rusești. În regiunile de luptă ale diferitelor noastre batalioane s'au numărat 800 până la 1000 de ruși căzuți. Celelalte fronturi ale armatei lui Pilsner-Balkin au stat toată ziua sub focul artileriei rusești. Și pe frontul din Galizia de răsărit a avut loc o scurtă luptă de artilerie.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță numai că lupte de artilerie și infanterie avangarde au avut loc în mai multe părți ale frontului.

LUPTELE DIN APUS

— Un violent atac englez respins. — Distrugerea a două aeroplane dușmane. — Nancy bombardat de aviatori germani. — Anglia vrea să blocheze porturile olandeze. — Un milion de invalizi francezi. — Atacurile în parlamentul englez contra lui Kitsener. — Vapoare engleze scufundate. —

Comunicatul german dela 20 Ianuarie, anunță următoarele de pe frontul francez:

Pozițiile noastre la nord de Freinghien au fost atacate ieri seară pe o întindere de câteva sute de metri de către englezi, cu folosirea de bombe fumegânde. Dușmanul a fost respins și a avut grave pierderi. Artileria dușmană a bombardat după un plan, biserica din Lens. Un biplan englez cu două mitralieze a fost doborât la Foureving de un aeroplan german. La Iser, tunurile noastre au silit un aeroplan dușman să se coboare în liniile dușmane, care aeroplan a fost apoi distrus de focul artileriei noastre. Depozitele militare din Nancy au fost bombardate ieri noapte de aviatorii noștri.

Șeful Statului major.

— Ministrul englez al munițiilor, Lloyd George, a comunicat asociațiilor muncitorești Trades Unions, în numele guvernului englez, că legea serviciului militar obligator, nu va fi aplicată asupra muncitorilor din industrie și mine.

— În Camera Comunelor, generalul Sir Ivor Herbert a spus că vederile lui Kitsener asupra recrutării au fost false dela început și până la sfârșit, că el vrea să formeze mai ex armate noi, și să lese țara fără oameni.

— După ziarul englez »Times« — e hotărâtă Anglia să considere Rotterdam și alte porturi olandeze ca puncte de import pentru Germania și de aceea vrea să blocheze aceste porturi. Din New-York vine știrea că Ententa proiectează o blocare a tuturor porturilor germane precum și a porturilor neutrale. Planul acesta englez a fost încă amânat fiindcă Italia și Franța se împotrivesc. Realizarea acestui plan va găsi o rezistență puternică din partea Statelor Unite, Olandei, Danemarcei, Suediei și Norvegiei.

Toți miniștrii și șefii partidelor din Olanda au fost convocați la Haga ca să ia măsuri contra blocării engleze a porturilor olandeze.

Ziarul danez »Extrabladet« constată că mărirea blocadei engleze contra Germaniei poate lovi numai în statele neutrale. Contra Germaniei nu se mai poate întreprinde mai mult decât ce s'a făcut până acelu.

— Un submarin englez s'a scufundat lângă insula Schiermonniknag (Olanda).

— Vapoarele engleze »Maree« de 6443 tone, Fromerist, Sunshine și Evely au fost scufundate de submarine germane.

— În comisia bugetară a parlamentului francez — ministrul de război Gallieni a evaluat numărul invalizilor francezi la un milion. Numărul văduvelor cari au dreptul la pensii în Franța după n-rul militarilor căzuți e de 1 milion 800.000.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Nimic nou pe frontul italian. — Italia renunță la acțiunea ei în Balcani. — Bombardarea Anconei. —

Comunicatul lui Höfer dela 20 Ianuarie nu are nimic nou de înregistrat pe frontul italian.

— Din Italia sosesc știri că guvernul italian în urma capitulării Muntenegrului — s'a hotărât să renunțe la acțiunea din Albania. Consiliul de război italian ce s'a ținut la Roma în prezența lui Cadorna, șeful statului major italian, după desbateri furtunoase, a hotărât ca cu toate stăruințele Ententei — Italia să nu ia parte la acțiunea din Salonic.

Ziarele din Milano confirmă retragerea la Valona a trupelor italiene din Albania de nord.

— Un comunicat italian confirmă că orașul Ancona a fost bombardat la 17 Ianuarie, la ora 12.45 p. m. de 5 aeroplane austro-ungare, cari au aruncat 30 bombe asupra orașului »fără însă a priceputi pierderi grele».

Un om a fost omorât.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Flota Ententei operează încă la Dardanele. — Rușii au încercat să încunjoare trupele turcești în Caucaz. —

Cel mai nou comunicat turc anunță că un monitor dușman însoțit de un vapor cuirasat și 7 căutători de mine sub protecția a trei torpiloare au pătruns în golful Saros și au deschis un foc puternic în direcția spre Gallipoli și alte puncte. Bateriile turcești au răspuns energic. Trei șrapnele au lovit vaporul cuirasat, care s'a retras împreună cu monitorul. După amiază aceleași vapoare au revenit și au deschis un nou foc în aceeași direcție. Artileria noastră a provocat un incendiu pe vaporul cuirasat.

— Pe frontul din Caucaz, a reînceput bătălia. Încercarea de împresurare a forțelor noastre de către ruși a fost zădărnicită prin contra-măsurile noastre.

Știrile zilei

REFLEX DE SUFLET

(Modernismul cel mai nou în poezia română)

Ori,
poate
cugetarea
și simțul meu
n'au fost
reflexul unui suflet
jesut pe-un singur rost;
ci
luciu picăturii
în care se restrîng
icoanele multimii
de suflete ce plîng?
Nu!...
N'am fost nici odată
și n'nici o clipă
»eu«
și, de-am urcat calvarul
n'a fost calvarul meu:
In mine
plîng fantome
pe vechi ruine n' scrum
și sufletul multimii
în sbuciumul de acum.

B. LUCA.

Ministrul de comerț austriac la Budapesta

Dr. Alex. Spitzmüller, ministrul de comerț al Austriei a fost ieri în Capitală, unde a avut loc o lungă conferință cu ministrul de comerț ungar, baronul Harány. A vizitat pe urma parlamentul ungar asistând la ședința Camerei, în loja diplomaților. După ce a făcut o vizită prim ministrului contele Tisza, și ministrului de finanțe dr. Teleszki, — ministrul austriac s'a întors la Viena.

Cari dintre învățători vor fi concediați din armată

Ordinațiunea ministerului de instrucție publice cu privire la concedierea învățătorilor din armată — a provocat multe nedumeriri în cercurile dascălilor noștri — dela cari am primit numeroase ce-

teri de desușire. După nouile informațiuni primite, din loc competent sintem în măsură să lămurim pe cei nedumeriți — că nu învățătorii din frontul de luptă, se vor bucura de dreptul de concediu din armată, prevăzut în această ordinațiune, — ci numai acei învățători cari sînt în interiorul țării înrolați și medicii îi declară neapți pentru serviciul militar pe front.

Întoarcerea în patrie a prizonierilor noștri eliberați din Serbia

La 12 Ianuarie a sosit la Ueskub (Serbia) un tren sanitar trimis de ministerul de război, prevăzut cu un bogat material medical, provizii și vestminte pentru ajutorarea prizonierilor noștri din Serbia. Cu un mare număr de prizonieri eliberați, dar bolnavi, trenul s'a reîntors apoi în Austro-Ungaria. Biroul central de informațiuni asupra soartei prizonierilor, — dă, la cerere — lămuriri familiilor unde se află prizonierii eliberați. O mare parte din prizonieri făcuți de sirbi au fost transportați în Italia.

Rechiziționarea pielei de talpă,

se va efectua curând în Ungaria, printr-o ordinațiune specială. În principiu, se va opri pielea de talpă de 4 milimetri grosime pentru trebuințele armatei, — pentru bacanci și cisme.

Regele Bulgariei — Feldmareșal austro-ungar

Din Viena se anunță că împăratul rege Francisc Iosif a conferat regelui Bulgariei demnitatea unui feldmareșal austro-ungar.

Regele Bulgariei, înainte de a fi ales domnitor — a fost ofițer activ în armata austro-ungară — căpitan de cavalerie în regimentul de husari.

Poetul Goga și experiența alegerilor

Scriitorul E. Lovinescu, vorbind în »Naționalul» de »Candidatura d-lui Oct. Goga» observă:

D. Goga avea experiența alegerilor ungurești. Se cuvenea să aibe și experiența alegerilor românești. Numai astfel va putea deveni un vrednic cetățean al României; cunoscător al obiceiurilor pământului. Le cunoștea numai din scrierile lui Caragiale. Și era păcat. Trebuia să se isbească și de realitatea țării. De la eroul lui Caragiale »Pristanda» au trecut mai bine de 30 de ani de »regim curat constituțional». Pristanda acum e licențiat în drept. Deși nu mai are »renumeratie mică după budget» s'ar încurca totuși la număratoarea steagurilor de 10 Mai.

D. Goga a găsit aceluși spinare încovoiată și același »Porunciți, coane Fănică» ca și acuma trei decenii. Despre întruniri zădărnice de poliție s'a și scris în ziare. E de mirat de va fi găsit o sală în care să vorbească... Într'un regim constituțional ca al nostru, ordinea este cel dintâiu principiu de guvernământ. D. Goga a avut deci prilejul să cunoască toată practica constituțională din România, amenințarea cetățenilor, protestarea polițelor, mîntărea funcționarilor inamovibili (ce înșel!), înlocui-

rea brutată chiar în timpul sărbătorilor a funcționarilor amovibili. În ziua alegerilor a văzut de sigur cu mirare, lipsa dela vot a unui mare număr dintre cetățeni ce-i făgăduise concursul... E frig. Tipătescu îl va fi sfătuit de sigur să stea acasă. Ar putea să răcească.

Prizonieri austro-ungari în Siberia,

se află numai în Irkutsk 100.000. Ei locuiesc în barace, în afara de oraș. Mulți au ateliere de încălțăminte.

Procesul atentatorului lui Alex. Davila

Din București se anunță, că instrucția atentatului împotriva d-lui Al. Davila, fostul director al Teatrului Național — a fost terminată de către judecătorul de instrucție. Comisia medicală în raportul ei conchide că atentatorul Jean Dimitriu este responsabil de crima ce a făcut-o. În cursul lunii Ianuarie, procesul acestui atentat senzațional se va judeca de către Curtea cu jurați din București.

Pentru soldații greco-catolici români din Budapesta

se va ține Duminecă la ora 10 dim. o slujbă religioasă în limba română în biserica Lazariștilor, colț cu străzile Gyep și Gât. Înainte de slujbă, d. dr. Siegescu prelat papal, va primi spovedania soldaților români.

O interesantă statistică a recoltei României

face în ziarul comercial »Argus» din București, d. Hagi Tudoraki, președintele Camerei de comerț. După d-sa, recolta din anul 1915 a României se poate evalua astfel:

Grâu: 264.479 vagoane
Secară: 11.341 vagoane
Orz: 115.604 vagoane
Ovăz: 65.297 vagoane
Porumb: 316.000 vagoane.

Adică un total de 772.721 vagoane, fără a se ține seamă de rămășițele recoltelor din anii trecuți. Dacă am scăde sămanta și trebuințele consumației interne, rămâne de exportat din România 400 mii vagoane cereale, cari la prețul mediu de 3000 lei, dă României frumoasa sumă de 1 miliard 200.000 milioane.

Finlandezii și războiul Rusiei

Ziarele rusești anunță că e vorba ca să fie obligați a face serviciul militar și finlandezii. Până azi ei n'au fost chemați să facă serviciul militar și să ia parte la războiu.

Rusia însă e acum în căutarea de noi forțe, va băga și mai mult în jug poporul finlandez.

Vite olandeze pentru Germania

Ministrul de agricultură olandez a permis exportul urgent al vacilor din Olanda de nord, pustiită de inundațiile recente — în Germania. Produsul material al acestui export va fi binevenit proprietarilor de vite — cari au suferit atâtea pagube de pe urma inundațiilor.

Exportul de carne din România în Austro-Ungaria

La abatorul din Turnu-Severin au fost luate dispozițiuni în vederea reluării exportului carnei în Austro-Ungaria. Deoarece numărul vitelor ce ai putea fi exportate din România, trece de 1 milion 500.000 capete, exportul e binevenit.

Poate exista o poezie a neutralității?

Criticul talentat dela revista bucureșteană »Flacăra« C. Sp. Hasnaș — făcând bilanțul anului literar 1915 în România — face interesanta observație că deși România a urmat politica neutralității — nu s'a găsit în țară nici un scriitor care să simtă poezia neutralității. Neutralitatea a rămas în domeniul prozei politice, din care — în zadar — chiar unii oameni politici cu temperament liric sau eroic au încercat să o scoată, pentru a o arunca în viltoarea acțiunii. Am asistat la un conflict între proză și poezie, în care proza a rămas la guvern și poezia în opoziție. Se vede că aceasta a fost să fie soarta poeziei totdeauna. Poezia să se nutrească cu o picătură de aurora, vărsată pe o petală de trandafir, iar proza realității. Toți poeții din România, cari mai scriu, s'au crezut obligați să scrie și versuri patriotice. Numai Mircea Dem. Rădulescu le-a adunat într'un volum, în care se găsesc sonoriități de trompetă și rime de miliardar — o strălucire de formă care jădă adese un suflet nou unor teme cântate de multe ori.

Din Parlamentul ungar

— Ședința dela 21 Ianuarie —

Chestia valorizării gazului de pământ

În ședința de ieri a Camerei ungare, s'a deschis proiectul ministrului de finanțe despre valorizarea gazului de pământ.

Raportorul legii, d. Ladislav Beöthy a arătat de ce guvernul ungar a încheiat contractul cu »Deutsche Bank« pentru exploatarea gazului de pământ din Ardeal. Gazul acesta constituie un izvor de energie minunat și trebuie de folosit pentru bunul mers al economiei naționale. Acest gaz trebuie întrebuințat pentru lumina, încălzit și va da un puternic impuls dezvoltării noastre industriale.

Fiecare zi care ne apropie mai mult de rezolvarea problemei valorizării acestui izvor natural — este de mare importanță. A aștepta până după război — e prea târziu. Guvernul a acceptat dar contractul cu Banca germană, care să exploateze gazul. Prin aceasta am crutat interesul naționale, pentru acea vreme când problema economică și industrială va lua un nou avânt în Ungaria. Atunci vom avea nevoie de capitalul nostru. Până atunci să alimentăm noile întreprinderi industriale cu capital străin.

În numele opoziției a vorbit în conștința legii, deputatul George Platty, care a cerut ca cu capital ungar, iar nu cu cel străin să se exploateze izvoarele de gaz din Ungaria.

Ultima oră

In ajunul războiului — pe teritoriul grecesc

„Berlin, 21 Ianuarie. — Corespondentul din Amsterdam al ziarului »Vossische Zeitung« primește din Londra știrea, că în cercurile politice engleze domnește părerea, că nu peste mult va începe războiul și pe teritoriul grecesc.

Proiect de lege englez pentru blocarea Germaniei

Rotterdam, 21 Ianuarie. — Sir Ed. Grey a comunicat Camerei Comunelor că va face în curând o declarație referitoare la blocarea Germaniei. Aceasta e o nouă încercare a englezilor de a închide Germaniei calea la Mare. Până acum a fost în vigoare numai un ordin al regelui englez, care dispune urmărirea submarinelor germane. Acum însă va intra în acțiune întreaga flotă engleză, care are de gând să izoleze Germania cu totul.

Uniunea economică a Puterilor Centrale

— Tratatul dintre Germania, Austria și Ungaria. —

O chestiune care preocupă actualmente toate sferile indicate din Germania și Austro-Ungaria, este crearea unei Uniuni economice a Puterilor Centrale. În acest scop, se întrunesc în mai toate părțile, comisii speciale, formate din delegații statelor respective, și studiază chestiunea aceasta pentru ca ea să poată fi adusă la îndeplinire imediat ce va înceta războiul.

În toate trei țări o Uniune vamală a Puterilor centrale se consideră ca fiind absolut necesară în interesul lor politic, având un tarif exterior unitar, eventual cu tarife intermediare.

Forma definitivă a acestei uniuni economice firește, nu s'a putut încă preciza, și nici detaliile ei. Odată stabilită însă în principiu necesitatea absolută a ei, se crede că se va găsi și forma și atribuțiile, ce au să se dea acestei Uniuni.

Cu chestiunea Uniunii economice a țărilor Puterilor Centrale s'a ocupat mai recent în o conferință delegații Uniunilor economice centrale-europene, ținută în Viena. Conferința aceasta — având în frunte pe președintele celor trei uniuni: pe d-tele Ernest Günther zu Schleswig-Holstein (Germania), pe fostul ministru de finanțe baron Plener (Austria) și pe fostul ministru președinte d. Wekerle (Ungaria) și participând la ea numeroși reprezentanți distinși ai agriculturii, industriei și comerțului din Germania și Austro-Ungaria, — a luat următoarele hotărâri:

1) Încă înainte de începerea tratatelor de pace, Germania și cele două state ale monarhiei austro-ungare vor trebui să-și creze reciproc temeliile unei cât mai stricte apropieri pe teren economic.

2) Apropierea pe teren economic trebuie să se manifesteze în favorizarea reciprocă a statelor interesate la această comunitate și să cuprindă, după posibilitate, întreaga viață economică. În acest scop, va fi a se crea nu numai un sistem vamal unitar, ci vor trebui îmbunătățite și dezvoltate reciproc și căile de comunicațiune.

3) Pentru favorizarea reciprocă pe terenul politicii vamale va avea să servească drept principiu, ca pe lângă protecția necesară, de care trebuie să se bucure producțiunea indigenă și care în cazuri excepționale poate provoca și o urcare a anumitor tarife vamale, să se acorde

cât mai multe avantajii vamale reciproce și a lărgi după posibilitate lista mărfurilor scutite de vamă și a revizui, la anumite perioade, tarifele vamale în vigoare în circulația reciprocă. Asemenea ar trebui să se lucreze la o schemă de tarif vamal unitar și a unui tarif de mărfuri unitar, și după posibilitate și a unei legislațiuni vamale unitare.

4) Supoziția pentru favorizarea reciprocă pe terenul politicii vamale este ca — în tratatele de pace în deosebi — să se valideze principiul că alte state nu vor fi părtașe de această favorizare în baza clauzei națiunii favorizate.

5) Tratatul privitoare la convențiile comerciale cu celelalte state să se poarte din partea statelor aliate, fără nici o știrbire a drepturilor lor suverane politico-comerciale, în comună înțelegere, în același timp și cu sprijin reciproc. Convențiile să se încheie în același timp.

6) În cele trei țări să se ia cât mai curând toate măsurile legislative și de natură tehnico-administrative, necesare pentru dezvoltarea producțiunii, a comerțului, a comunicațiunii și a finanțelor respectivelor țări — în sensul apropierii și uniformizării.

7) Convențiile, ce vor urma în sensul acestor propuneri între statele aliate, să se încheie pe termene mai lungi decât termenele obicinuite ale convențiilor comerciale de până acum.

8) Altor state li-se pot acorda avantajii politico-comerciale numai ținând seamă de interesele economice ale statelor aliate și numai cu consimțământul lor reciproc.

Editor și redactorul responsabil : D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII., Ilka-utca 36.

Calendarul Poporului Român

pe anul 1916

Prețul »Calendarului Poporului Român«: un exemplar 40 fileri, plus porto postal 10 fileri.

Pentru comercianți și vânzători:
30 exemplare, 9 coroane 82 fileri.
20 exemplare 7 cor. 22 fileri.
15 exemplare 5 cor. 92 fileri.

Scuții soldații
prin

Caramele
de Pept
ale lui Kaiser

cu cei „3 Brazi“.

Milioane de oameni le folosesc contra

TUSEI

impotriva tusei,
răgușelei, flegmei, catarului de laringe și tusei convulsive.

Sunt bune la preîntâmpinarea răcelei,
din cauza aceasta sunt binevenite fiecărui ostaș.

6100 atestate legalizate de noi, publici
dovedesc rezultatul sigur și popularitatea de care se bucura acest
leac unic. Publicul este deci rugat să refuze orice
falsificat primind numai Caramelul pentru piept
Kaiser (cu 3 brazi), care singur are un efect
tămăduitor. — Se poate căpăta în cele mai multe
drogherii, dar numai în pachete de câte 20 și 40
fieri și în tuburi de câte 60-fieri.

Se află la toate farmaciile, drogheriile
și magazinele de coloniale mai bune.